

Sygn. akt IV U 324/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	sekr. sądowy Monika Świątek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 października 2018 r. w S.

odwołania M. W. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 20 lutego 2018 r. Nr (...) oraz od decyzji

z dnia 21 lutego 2018 r. Nr (...)

w sprawie M. W. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o wysokość kapitału początkowego i o wysokość emerytury

I. zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 20 lutego 2018 roku i ustala, że wysokość kapitału początkowego M. W. (1) na dzień 01 stycznia 1999 roku wynosi 76.588,05 (siedemdziesiąt sześć tysięcy pięćset osiemdziesiąt osiem złotych i pięć groszy);

II. zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 21 lutego 2018 roku i ustala, że wysokość emerytury M. W. (1) na dzień 01 stycznia 2018 roku wynosi 1.556,07 (jeden tysiąc pięćset pięćdziesiąt sześć złotych i siedem groszy) brutto miesięcznie.

Sygn. akt: IV U 324/18 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 20 lutego 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. ustalił wysokość kapitału początkowego M. W. (1) na dzień 1 stycznia 1999r. na kwotę 70 433 złotych. Organ rentowy wskazał, że do ustalenia wartości kapitału początkowego nie uwzględnił okresu zatrudnienia ubezpieczonej od 12 kwietnia 1979r. do 28 lutego 1987r. z uwagi na brak wykazu osiągniętych zarobków w rozbiciu na poszczególne miesiące lub zaświadczenia stwierdzającego, że w powyższym okresie ubezpieczona osiągnęła wynagrodzenie w wysokości co najmniej 50% minimalnej pracy. Okres ten w wymiarze 6 lat zaliczono ubezpieczonej jako okres opieki nad dziećmi (decyzja z 20 lutego 2018r. o ustaleniu kapitału początkowego k.58-60 akt o ustalenie kapitału początkowego).

Następnie decyzją z 21 lutego 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.24 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przyznał M. W. (1)

emeryturę od 1 stycznia 2018r. ,tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku o świadczenie. Wysokość emerytury obliczona została na podstawie art.26 powyższej ustawy ,tj. za podstawę obliczenia emerytury przyjęto kwotę składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kwotę kapitału początkowego ubezpieczonej z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zaewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Obliczona emerytura wyniosła 1 466,44 złotych brutto miesięcznie (decyzja z 21 lutego 2018r. k.11-12 akt emerytalnych).

Odwołanie od obu w/w decyzji złożyła ubezpieczona M. W. (1) kwestionując ustaloną przez organ rentowy wysokość kapitału początkowego i emerytury. W uzasadnieniu stanowiska ubezpieczona wskazała, że nie zgadza się ze stanowiskiem organu rentowego, który do ustalenia wysokości kapitału i wysokości emerytury nie uwzględnił okresu jej zatrudnienia w Spółdzielni Pracy (...) przy ul. (...) w W. w okresie od 12 kwietnia 1979r. do 28 lutego 1986r. i od 2 września 1986r. do 28 lutego 1987r. na podstawie świadectwa pracy z 28 lutego 1987r. Podniosła, że nie jest w stanie wykazać wysokości osiąganego wówczas miesięcznego wynagrodzenia, gdyż likwidator Spółdzielni nie żyje i nie ma możliwości przedstawienia akt osobowych. Jednakże zarobki, które wówczas osiągała były wysokie, gdyż w tamtym czasie uzyskała rozwód i mimo zasądzonych alimentów od byłego męża na rzecz dzieci nie mogła ich wygzekwować z Funduszu Alimentacyjnego z uwagi na osiąganie własnych wysokich dochodów. Wskazała, że na wynagrodzenie składało się wynagrodzenie akordowe, premia regulaminowa, dodatek stażowy oraz 15% premii wypłacanej kwartalnie. W jej ocenie do wyliczenia wysokości kapitału początkowego należy przyjąć ówczesne przeciętne wynagrodzenie (odwołanie od decyzji z 20 lutego 2018r. i odwołanie od decyzji z 21 lutego 2018r. k.1 i 18-19 akt sprawy). Odwołania te zarejestrowane zostały pod sygnaturami akt IV U 324/18 i IV U 325/18. Z uwagi na ścisły związek obu spraw, postanowieniem z 27 sierpnia 2018r. Sąd połączył obie sprawy celem wspólnego rozwiązania i rozstrzygnięcia pod sygnaturą akt IV U 324/18 (postanowienie z 27 sierpnia 2018r. k.37-37v akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie, wskazując w okresie od 12 kwietnia 1979r. do 28 lutego 1987r. ubezpieczona wykonywała pracę nakładczą, dlatego aby okres ten mógł być zaliczony do ustalenia wysokości kapitału początkowego jako okres składkowy – na podstawie art.6 ust.2 pkt 11 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych konieczne jest wykazanie, że osoba wykonująca taką pracę uzyskiwała wynagrodzenie w wysokości co najmniej połowy obowiązującego najniższego wynagrodzenia. W przypadku ubezpieczonej brak informacji o uzyskiwanych przez nią dochodach. Jednocześnie organ rentowy zauważył, że okres pracy nakładczej pokrywa się u ubezpieczonej z okresem wychowywania dzieci, który to okres został uwzględniony zgodnie z art.7 pkt 5 w/w ustawy w wymiarze 6 lat (odpowiedź organu rentowego na odwołania k.2-3 i 29-30 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona M. W. (2) w okresie od 12 kwietnia 1979r. do 28 lutego 1987r. była zatrudniona w Spółdzielni Pracy (...) w W. na stanowisku nakładcy. W okresie tego zatrudnienia – od 1 marca 1986r. do 1 września 1986r. ubezpieczona przebywała na urlopie bezpłatnym. Po wyłączeniu okresu w/w urlopu bezpłatnego okres zatrudnienia ubezpieczonej w powyższej Spółdzielni wynosi 7 lat, 4 miesiące i 16 dni. W okresie powyższego zatrudnienia ubezpieczona jako nakładca szyla w domu drobną galanterię kaletniczą w postaci różnego rodzaju kosmetyczek i toreb. Pracodawca określał miesięczne normy wytwarzanej galanterii. Wynagrodzenie ubezpieczonej było obliczane od sztuki. Uszyte kosmetyczki i torebki były pakowane w paczki, po 100 sztuk w paczce. Uszycie jednej paczki stanowiło wykonanie normy. Obok wynagrodzenia zasadniczego ubezpieczona otrzymywała dodatek stażowy, premię regulaminową oraz wypłacaną co kwartał premię specjalną za każdy miesiąc przepracowany bez absencji chorobowej. Proces szycia jednej sztuki kosmetyczki lub torby pozwalał na uszycie w skali miesiąca kilkuset, a nawet tysiąc sztuk galanterii (świadectwo pracy z 28 lutego 1987r. k.36 akt sprawy, zeznania świadków: S. W. k.38v-39 i B. K. k.39-39v oraz zeznania ubezpieczonej k.37v-38 i 39v akt sprawy).

Pierwsze dziecko – syna D. S. ubezpieczona urodziła trzy miesiące przed rozpoczęciem pracy w charakterze nakładcy ,tj. w dniu 13 stycznia 1979r., a w okresie pracy jako nakładca urodziła dwoje kolejnych dzieci: córkę B. S. w dniu 29 czerwca 1981r. i syna M. W. (3) w dniu 28 sierpnia 1984r. (odpisy skrócone aktów urodzenia dzieci k.7-9 akt

emerytalnych). W opiece nad dziećmi pomagała ubezpieczonej jej babcia mieszkająca po sąsiedzku. W okresie pracy jako nakładca ubezpieczona rozwiodła się z pierwszym mężem Z. S. (odpis wyroku rozwodowego z 14 lutego 1984r. k.24-25 akt sprawy, zeznania ubezpieczonej k.37v-38 akt sprawy).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania M. W. (1) podlegały uwzględnieniu.

Zgodnie z art.174 ust.2 pkt 1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015r., poz.748 ze zm.) przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejście w życie ustawy, czy przed 1 stycznia 1999r., okresy składkowe, o których mowa w art.6 ustawy oraz okresy nieskładkowe, o których mowa w art.7 pkt 5 ustawy, a zatem okresy niewykonywania pracy z powodu opieki nad dzieckiem w wieku do 4 lat – w granicach do 3 lat na każde dziecko oraz łącznie – bez względu na liczbę dzieci – do 6 lat. Z mocy art.174 ust.2a ustawy, obowiązującego od 1 maja 2015r., przy ustaleniu kapitału początkowego do okresów, o których mowa w art.7 pkt 5 ustawy stosuje się art.53 ust.1 pkt 2, a zatem oblicza się po 1,3% podstawy wymiaru kapitału za każdy rok, czyli tak jak okresy składkowe. Przepis art.6 ust.2 pkt 11 lit.a w/w ustawy stanowi natomiast, że okresami składkowymi są przypadające przed dniem 15 listopada 1991r. okresy wykonywania na obszarze Państwa Polskiego pracy nakładczej objętej obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, za które opłacono składkę na to ubezpieczenie lub w których występowało zwolnienie od opłacania składki, jeżeli w tym okresie osoba wykonująca taką pracę uzyskała wynagrodzenie w wysokości co najmniej połowy obowiązującego najniższego wynagrodzenia, określonego na podstawie przepisów Kodeksu pracy.

Ustalenia Sąd pokazują, że z uwagi na brak danych o wysokości wynagrodzenia ubezpieczonej w okresie pracy na stanowisku nakładcy organ rentowy zaliczył wskazany okres jako okres nieskładkowy z tytułu sprawowania opieki nad dziećmi. Okres ten zaliczony został w maksymalnym wymiarze, o którym mowa w art.7 pkt 5 ustawy emerytalnej, tj. w wymiarze 6 lat, przy czym na podstawie zacytowanego wyżej przepisu art.174 ust.2a ustawy, okres ten do wyliczeń potraktowany został jako okres składkowy, tj. w wymiarze po 1,3% podstawy wymiaru kapitału za każdy rok (vide: zaskarżona decyzja z 20 lutego 2018r. k.58-58v akt o ustalenie kapitału początkowego). W złożonych odwołania ubezpieczona zakwestionowała niezaliczenie okresu pracy nakładczej jako okresu składkowego. Analizując okoliczności sprawy Sąd stwierdził, że zachodzą okoliczności przemawiające za uwzględnieniem twierdzeń ubezpieczonej, że w okresie pracy nakładczej od 12 kwietnia 1979r. do 28 lutego 1987r. w Spółdzielni Pracy (...) w W. (z przerwą od 1 marca 1986r. do 1 września 1986r. z powodu urlopu bezpłatnego) osiągała wynagrodzenie w wysokości co najmniej połowy obowiązującego najniższego wynagrodzenia. Poza sporem jest, że ubezpieczona nie dysponuje zaświadczeniem o wysokości wynagrodzenia i z przyczyn obiektywnych, tj. z uwagi na upływ ponad 30 lat i niemożność uzyskania dokumentacji osobowo-płacowej nie jest w stanie dowodu takiego przedstawić. Z przedstawionego przez ubezpieczoną świadectwa pracy wystawionego przez Spółdzielnię Pracy (...) w W. (na k.36 akt sprawy) wynika jednak, że na wynagrodzenie ubezpieczonej obok wynagrodzenia zasadniczego akordowego liczonego wg cen za jednostkę galanterii składało się kilka innych składników, tj. premia regulaminowa, dodatek stażowy oraz premia kwartalna. Powyższa okoliczność połączona ze spójnymi zeznaniami świadków S. W. i B. K. oraz zeznaniami samej ubezpieczonej, z których wynika, że proces i czas szycia jednej sztuki kosmetyczki lub torby pozwalał na uszycie w skali miesiąca kilkuset, a nawet około 1 000 sztuk galanterii, uzasadnia wniosek, że w spornym okresie ubezpieczona uzyskiwała wynagrodzenie osiągające próg w wysokości co najmniej połowy obowiązującego najniższego wynagrodzenia, określonego na podstawie przepisów Kodeksu pracy. Zauważyć przy tym również należy, że w okresie pracy nakładczej ubezpieczona miała na utrzymaniu małoletnie dzieci, a sytuacja w jej małżeństwie nie była dobra, gdyż związek małżeński został rozwiązany przez rozwód. Okoliczność ta wiarygodnym czyni twierdzenia ubezpieczonej, że w/w praca była dobrze opłacana i stanowiło źródła utrzymania jej i kolejno rodzących się dzieci. Wskazać przy tym należy, że uwzględnienie okresu 6 lat opieki nad małoletnimi wówczas dziećmi i przyjęcie do obliczeń za każdy rok takiej opieki przelicznika właściwego dla okresu składkowego pokazuje, że w istocie (biorąc pod uwagę wysokość świadczenia) spór sprowadzał się do zaliczenia różnicy między okresem pracy nakładczej (7 lat, 4 miesiące i 16 dni) a okresem opieki nad dziećmi, a zatem okresu w wymiarze 1 rok, 4 miesiące, 16 dni.

Mając na uwadze powyższe względy Sąd uwzględnił odwołanie ubezpieczonej i na podstawie art.477¹⁴§2 kpc zmienił zaskarżone decyzje z 20 lutego 2018r. i 21 lutego 2018r. w ten sposób, że uwzględniając okres pracy ubezpieczonej w charakterze naładcy ustalił wysokość kapitału początkowego ubezpieczonej na 76 588,05 złotych, a wysokość emerytury – wg stanu na datę jej przyznania ,tj. 1 stycznia 2018r. na kwotę 1 556,07 złotych (vide: projekty decyzji organu rentowego o wysokości kapitału początkowego i wysokości emerytury k.45-50 akt sprawy).